

YUSUF ÖZER
ÖZER YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK

YIL: 5 SAYI: 31
EYLÜL - EKİM 2019

VERGİ ve EKONOMİ GÜNDEMİ

Sahibi:
YUSUF ÖZER

Yayın Sahibi Temsilcisi:
YUSUF ÖZER

Sorumlu Müdür:
YUSUF ÖZER

Yönetim Yeri :
Şehit Fethibey Caddesi
Erboy 1 İş Hanı
No: 41 Kat: 3 Daire: 301
Tel: 0532 241 46 83
Ofis Tel: 0232 484 47 84
Fax: 0232 484 47 84

Basım Yeri:
İZMİRFORM
MATBAACILIK
İzmir Matbaacılık Bilgisayar Form
İnş.Rek.Araş.Dan.San.ve Tic.Ltd.Şti.
7410 Sk. No: 20 Pınarbaşı/İZMİR
Tel: 0232 409 0 409
Fax: 0232 409 0 909

Basım Tarihi: 22/11/2019

Bu derginin bütün hakları
Yusuf Özer'e aittir.
Yusuf Özer'in yazılı izni
olmaksızın, derginin tümünün veya
bir kısmının elektronik, manyetik vb.
yöntemle veya fotokopi yoluyla basımı,
yayımı, çoğaltılması ve/veya dağıtımı yasaktır.

Ayda bir yayınlanır.
ÜCRETSİZDİR.

YENİ VERGİ PAKETİ PLAN BÜTÇE KOMİSYONUNDA KABUL EDİLDİ, İŞTE YENİ VERGİ PAKETİNİN İÇERİĞİ

Plan ve Bütçe komisyonunda kabul edilen yeni vergi paketine göre;

- Yıllık geliri 500 bin TL'den fazla olanlar artık daha fazla vergi ödeyecek.
- Tatile çıkan vatandaş 5 yıldızlı otelde kaldığı her gece için kişi başına ekstra 18 TL vermek zorunda kalacak.

- Dijital Hizmet Vergisi ile Türkiye'de iş yapan dev şirketler yüzde 7.5 vergi ödeyecek.
 - Zamanında ödenmediği için getirilen vergi cezalarında yüzde 50'ye kadar indirim yapılabilecek.
 - Futbolculara ve hakemler artık vergi ödeyecek.
- Yeni vergilerden Hazine'ye yılda 6 milyar TL girmesi öngörülüyor.
Paketle, öne çıkan yenilik ve değişiklikler;

DİJİTAL HİZMET VERGİSİ NEDİR?

Dijital Hizmet Vergisi'nin mükellefi, dijital hizmet sağlayıcıları olacak. Dijital hizmet vergisi yüzde 7.5 olarak belirlendi. Türkiye'den elde edilen hasılatı 20 milyon Türk Lirası'ndan veya dünya genelinde elde edilen hasılatı 750 milyon eurodan veya muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası'ndan az olanlar Dijital Hizmet Vergisi'nden muaf olacak. Cumhurbaşkanı bu hadleri verginin konusuna giren hizmet türlerine göre ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkili olacak. Dijital Hizmet Vergisi'ni ödemeyenler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ilan edildikten sonra sitelere erişim engellenecek. Facebook, Twitter ve Instagram gibi devler Türkiye'de bu vergiyi ödemekle yükümlü olacak.

KONAKLAMA VERGİSİ NEDİR?

Teklifle, "Konaklama Vergisi" adı altında yeni bir vergi getiriliyor. Otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart hotel, misafirhane ve kamping gibi tesisler ile dağ ve yayla evi gibi kırsal turizm tesislerinde verilen geceleme hizmeti konaklama vergisine tabi olacak. Konaklama vergisi otelde kalan müşterilerden alınacak. 5 yıldızlı otel ve tatil köyleri için 18 TL; 4 yıldızlı otel ve tatil köyleri için 12 TL; 3 yıldızlı oteller ve belediye belgeli konaklama tesisleri için 9 TL; 2 ve bir yıldızlı oteller, pansiyon, motel, apart hotel ve kampingler için 6 TL; butik oteller ve özel konaklama tesisleri için 18 TL olacak.

12 yaşından küçük çocuklara verilen geceleme hizmetleri bu vergiden istisna olacak. Ayrıca öğrenci yurtları, pansiyonları ve kamplarında öğrencilere verilen geceleme hizmetleri ile karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri vergiden muaf olacak.

TEKLİF KAZANÇLARININ VE HAKEMLERE TANIN İSTİSNA UYGULAMASINDA DEĞİŞİKLİK

Kanun teklifine göre, eser sahiplerine tanınan serbest meslek kazançlarında istisna tutarı 500 bin lirayla sınırlı tutulacak. Spor hakemlerine ödenen ücretlerin gelir vergisinden istisna tutulmasına ilişkin düzenleme, basketbol ve voleybol dallarının en üst liglerinde görev alanlar hariç, amatör spor yarışmalarını yöneten hakemlerle sınırlandırılıyor.

GELİR VERGİSİ VERGİ DİLİMİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Teklifle gelir vergisi tarifesine yeni dilim eklenerek üst dilim yüzde 35'ten yüzde 40'a çıkarılacak. Böylece 500 bin lira ve üzerinde kazanç elde edenler yüzde 40 oranında gelir vergisi verecek. Mevcut tarifenin ilk 4 dilimi korunmak suretiyle 500 bin liraya kadar gelir elde eden grupların vergi yüklerinde herhangi bir değişiklik yapılmayacak.

BİNEK OTOMOBİL HARCAMALARINDA YENİ DÜZENLEME

Teklifle, binek otomobillerine ilişkin giderlerin en fazla yüzde 70'i ve kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 5 bin 500 liraya kadarlık kısmıyla binek otomobillerin iktisabında ödenen Özel Tüketim Vergisi ve Katma Değer Vergisi toplamının en fazla 115 bin liraya kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilecek.

FUTBOLCULARA VERGİ GELDİ

Sporcuların ücret gelirleri toplamı 500 bin lirayı aşması halinde bu gelirler yıllık beyannameyle bildirilecek. Bu durumda kesilen vergilerin, hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilmesi için işverence vergi dairesine ödenmiş olması şartı getirilecek. Teklifte 2019 yılı ücret gelirlerine, bu yıla ilişkin 2020'de verilecek gelir vergisi beyannameleri dahil, yapılan değişiklik öncesi mevcut tarife uygulanacak. 1 Ocak 2020'den itibaren elde edilen ücret gelirleri ise yeni tarifenin Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 2019 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmış haliyle uygulanacak. Futbolcuların ödeyeceği gelir vergisi yüzde 20'ye çıkacak.

VERGİ CEZALARINDA İNDİRİM

Teklifle Vergi Usul Kanunu'nun, vergi cezalarında indirimi düzenleyen maddesinde değişiklik yapılacak. Vergi ziyai cezalarında ilk kez işlenip işlenmediğine bakılmaksızın indirim oranı yüzde 50 olarak belirlenecek. Düzenlemeye göre uzlaşmanın vaki olması halinde ödenecek vergi ziyai cezası için yüzde 25 indirimden yararlanılmasına imkân sağlanacak.

YAYIMLANMIŞ MAKALE VE YAZILARIMIZ

ELEKTRONİK PARA VE ÖDEME KURULUŞLARININ BSMV MÜKELLEFİYETİ VE KOMİSYON İŞLEMLERİNE İLİŞKİN MUHASEBE KAYDI ÖRNEĞİ.

YMM Yusuf Özer tarafından kaleme alınan elektronik para ve ödeme kuruluşlarının BSMV mükellefiyetine ilişkin açıklaması, 10.10.2019 tarihinde, www.muhasabetr.com internet sitesinde yayımlanmıştır.

YAZARLARIMIZ

Yusuf Özer
Yeminli Mali Müşavir
Bağımsız Denetçi
Bilim Uzmanı
yusuf@ozerymm.com

Yazarın Tüm Makaleleri

Elektronik Para ve Ödeme Kuruluşlarının BSMV Mükellefiyeti ve Komisyon İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kaydı Örneği

11.03.2017 tarih ve 30004 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 91 no.lu Gider Vergileri Genel Tebliği'nin "Elektronik para ve ödeme kuruluşlarının mükellefiyeti ve matrah" başlıklı 5. Madde düzenlemesinde;

- 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile
- BDDK tarafından verilen izin çerçevesinde ve bu Kurum denetimine tabi olarak gerçekleştirilen ödeme hizmetleri, banka muamele ve hizmetleri kapsamında tutularak, bu işlemleri esas iştişal konusu olarak yapan elektronik para ve ödeme kuruluşları banker kapsamında değerlendirilmiş ve BSMV mükellefiyeti kapsamına alınmıştır.

- Sanal POS hizmetleri,
- Elektronik para ihracına ilişkin ödeme hizmetleri

İlişkin sunulan ödeme hizmetlerinin vergilendirilmesi, Tebliğde ayrı ayrı açıklama konusu edilmiştir.

a- Sanal POS Hizmetlerinde Vergilendirme:

Tebliğin 6. Maddesinde ödeme hizmetlerinde (sanal POS hizmeti) vergilendirme ve BSMV matrahı belirtilmiştir. Buna göre, ödeme hizmetinde (sanal POS hizmeti) bulunan ödeme kuruluşu tarafından lehe alınan paralar matrahı oluşturmaktadır. Ödeme kuruluşunun tahsil ettiği komisyonun belli bir kısmını hizmet aldığı bankaya aktarması halinde bu tutar lehe alınan paranın hesabında işlem maliyeti olarak dikkate alınacaktır.

b- e-Para Transferlerinde Vergilendirme:

Tebliğin 7. Maddesinde ise elektronik para ihracına ilişkin ödeme hizmetlerinde vergilendirme ve matrah açıklanmıştır. Buna göre, elektronik para kuruluşunun ödeme hizmeti kullanıcısıyla yapmış olduğu anlaşma uyarınca tahsil ettiği komisyon tutarları üzerinden BSMV hesaplanması gerekir.

e-Parayı ihraç eden kuruluşun sadece kendi mağaza ağında, sadece belirli bir mal veya hizmet grubunun satın alınmasında veya yapılan bir anlaşma sonucunda sadece belirli bir hizmet ağında kullanılabilen ön ödemeli araçlar, düzenleme dışında tutulmuş dolayısıyla bu kapsamda elektronik para ihraç etmek suretiyle ödeme hizmeti sunan kişilerin BSMV mükellefiyeti oluşmayacaktır.

c- Beyannamenin Verilmesi

Elektronik para ve ödeme kuruluşlarının şubeleri tarafından yapılan işlemler dolayısıyla tahsil olunan komisyon gelirleri üzerinden verilmesi gereken Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi) Beyannamelerinin, kuruluşun, genel merkezlerince bağlı bulundukları vergi dairesine verilecektir.

d- Tahsil Edilen Komisyona İlişkin Örnek Muhasebe Kaydı

Örnek-1: Bay (A), ödeme kuruluşu ile anlaşmalı bir alışveriş mağazasından 200 TL tutarında bir mal almıştır. Bu işlem nedeniyle ödeme kuruluşu alışveriş mağazasına verdiği sanal POS hizmeti nedeniyle bu mağazadan 10 TL komisyon tahsil etmiş olup, bu tutarın 6 TL'sini verdiği hizmetten dolayı Bay (A)'nın POS bankasına komisyon olarak aktarmıştır. Buna göre, ödeme kuruluşunun lehe aldığı 4 TL üzerinden, POS bankasının da ödeme kuruluşunca kendisine aktarılan 6 TL üzerinden BSMV hesaplanması gerekir.

A. Alışveriş mağazasının satışını yaptığı mal bedeline ilişkin gelir tahakkuk kaydı:

108-Diğer Hazır Değerler	236,00
600-Yurtiçi Satışlar	200,00
391- Hesaplanan KDV	36,00

B. Alışveriş mağazasınca tahsil edilen sanal POS bedeline ait muhasebe kaydı:

102-Bankalar	225,95
653-Komisyon Giderleri	10,00
00.01 Komisyon Bedeli	10,00
00.02 BSMV	0,05
108- Diğer Hazır Değerler	236,00

C. Ödeme kuruluş tarafından tahsil edilen komisyona ait muhasebe kaydı:

102-Bankalar	10,05
600-Yurtiçi Satışlar	10,00
380- Öden. Vergi, Resim ve Harçlar	0,05
00.01 BSMV	0,05

D. Ödeme kuruluşu tarafından, Bay (A)'nın POS bankasına yapılan komisyon ödemesine ait muhasebe kaydı:

653-Komisyon Giderleri	6,03
00.01 Komisyon Bedeli	6,00
00.02 BSMV	0,03
102- Bankalar	6,03

27 SERİ NO.LU KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

27 Seri No.lu KDVK Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ hakkında YMM Yusuf Özer tarafından kaleme alınan makale, 18.10.2019 tarihinde, www.muhasebetr.com internet sitesinde yayımlanmıştır.

YAZARLARIMIZ

Yusuf Özer
Yeminli Mali Müşavir
Bağımsız Denetçi
Bilim Uzmanı
yusuf@ozerymm.com

Yazarın Tüm Makaleleri

27 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

15 Ekim 2019 Tarihli ve 30919 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27 No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği ile kdv istisna uygulamalarının bir kısmında kapsam değişiklikleri yapılmıştır.

Bu sirkülerimizde söz konusu değişiklikler açıklama konusu yapılmaktadır.

A- Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Belediye Teşkilatlarına Yapılan Minibüs Teslimleri İstisna Kapsamına Alınmıştır

Bilindiği üzere, 3065 sayılı Kanunun (13/d) maddesinde, yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimleri, istisna olarak düzenlenmiş, KDV Genel Uygulama Tebliği'nin II/B-5.1 başlıklı bölümünde ise "taşıt araçlarının" makine ve teçhizatın kapsamında yer almadığı ancak taşıt kapsamına giren otobüsler için istisna düzenlemesine yer verilerek münhasıran, Belediye ve İl Özel İdareleri ile bunların bağlı kuruluşları ve hisselerinin tamamına sahip oldukları şirketlerin şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılmak üzere iktisap edeceği otobüsler için mezkur istisna uygulamasından yararlanabilecektir.

Anılan değişiklik Tebliği ile bu defa, Kdv UGT (II/B-5.1) bölümünün altıncı paragrafında yer alan "*otobüs (Belediyeler ve İl Özel İdareleri ile bunların bağlı kuruluşları ve hisselerinin tamamına sahip oldukları şirketlerce şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılmak üzere iktisap edilecek olanlar hariç), minibüs,*" ibaresi "*minibüs, otobüs (Belediyeler ve İl Özel İdareleri ile bunların bağlı kuruluşları ve hisselerinin tamamına sahip oldukları şirketlerce şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılmak üzere iktisap edilecek olan minibüs ve otobüsler hariç),*" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu düzenleme ile yatırım teşvik belgesi kapsamında belediye teşkilatlarına yapılan minibüs teslimleri de Kdv md.13/d bend hükmü kapsamında tam istisna uygulamasına konu edilecektir.

B- Ulusal Güvenlik Amaçlı Teslim ve Hizmetlerde Kdv İstisna Uygulamasının Kapsamı Genişletilmiştir

3065 sayılı Kanunun (13/f) maddesinde, ulusal güvenlik kuruluşlarına istisna kapsamında mal teslimi ya da hizmet ifasında bulunmayı taahhüt eden mükelleflere (yüklenicilere) kapsam ve niteliği ulusal güvenlik kuruluşları tarafından onaylanacak mal teslimleri ile hizmet ifaları katma değer vergisinden istisna olduğu belirtilmiştir (Tam İstisna).

Tebliğ de ise söz konusu istisna uygulamasının kapsamı genişletilerek, ulusal güvenlik kuruluşlarıncı milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için kullanılan kent güvenlik ve plaka tanıma sistemleri dahil tarama, tanıma ve takip sistemleri, radar sistemleri ile istisna kapsamındaki araç, silah ve sistemlerine ilişkin araştırma-geliştirme ve test faaliyetlerine yönelik zorunlu olarak kullanılması gereken tesislerin teslimi de söz konusu istisna uygulamasının kapsamına alınmıştır.

C- Yabancıya Konut ve İşyeri Teslimlerinde Kdv İstisna Uygulamasının Şekil Şart "Bedelin Türkiye'ye Getirildiğinin Tevsiki" Hususunda İlave Açıklama Yapılmıştır.

Bilindiği üzere, 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 13/(i) bendi ile yabancılar konut ve işyeri teslimlerinde istisna uygulaması getirilmiş ve bu istisna 01.04.2017 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

Buna göre, konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla,

- Çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları (GVK md.3/2 bendinde belirtilenler hariç)
- Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile
- Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri kdv'den istisna tutulmuştur. İstisna ve istisnaya ilişkin KDV iade usul ve esasları ise; 05/05/2017 tarih 30057 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 12 Seri No.lu KDV Genel Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

Söz konusu Tebliğin II/B-12.2.2 başlıklı bölümünde ise, satış bedelinin Türkiye'ye getirildiğinin tevsiki, anılan istisna uygulamasından yararlanabilmesinin zorunlu şekil şartı olarak belirtilmiştir.

27 No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğinde ise alıcılar dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından bankalar aracılığıyla satıcıların hesabına yapılan döviz transferlerinde;

- Döviz transferine ilişkin banka dekontunda alıcıya ve teslim konut veya iş yerine ilişkin bilgilere (proje adı, adresi, bağımsız bölüm numarası) yer verilmesi veya
- Döviz transfer eden gerçek veya tüzel kişiler tarafından, transfere konu tutarın alıcı adına gönderildiğine dair satıcıya, alıcı ve teslim konut veya iş yerine ilişkin bilgileri (proje adı, adresi, bağımsız bölüm numarası) içeren bir muvafakatname verilmesi kaydıyla istisna uygulamasında Türkiye'ye getirilen döviz olarak kabul edileceği belirtilmiştir.

D- Türkiye Diyanet Vakfı Tarafından Diyanet İşleri Başkanlığına Tahsis Edilecek İbadethane ve Din Eğitimi Verilen Tesislerin İnşası Dolayısıyla Vakfa Yapılacak Bağışlar İstisna Kapsamına Alınmıştır.

7104 sayılı Kanunla 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (k) bendine göre, genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler 1/6/2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere KDV'den istisnadır.

Bu Tebliğle, konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı KDV Genel Uygulama Tebliğinin (II/B-15.1.3.) bölümünün ikinci paragrafının sonuna eklenen cümleyle, mülkiyeti Türkiye Diyanet Vakfında bulunmakla birlikte, anılan Vakıf tarafından karşılıksız, süresiz ve geri dönüşsüz olarak Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen madde kapsamındaki ibadethane ve din eğitimi verilen tesislerin inşası dolayısıyla bağışta bulunan söz konusu Vakfa yapılan teslim ve hizmetlerin de istisna kapsamında olduğu belirtilmiştir.

E-BELGE SİSTEMLERİNDE 509 NO.LU VUK GT İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİK DÜZENLEMELERİ İLE UYGULAMAYA YENİ GETİRİLEN E-BELGE TÜRLERİ

e-Belge Sistemi hakkında yapılan düzenlemelere ilişkin değişiklik ve yenilikler getiren 509 no.lu VUK GT hakkında YMM Yusuf Özer tarafından yapılan açıklama ve değerlendirmeler.

YAZARLARIMIZ

Yusuf Özer
Yeminli Mali Müşavir
Bağımsız Denetçi
Bilim Uzmanı
yusuf@ozerymm.com

≡ Yazanın Tüm Makaleleri

E-Belge Sistemlerinde 509 No.lu Vuk Gt İle Yapılan Değişiklik Düzenlemeleri İle Uygulamaya Yeni Getirilen E-Belge Türleri

KAPSAM

Halihazırda yürürlükte bulunan elektronik belgeler; e-Fatura, e-İrsaliye, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu ile e-Bilet uygulamaları hakkında, usul ve esas yönünden belirlemelerin yer aldığı muhtelif tebliğler gözden geçirilerek tüm tarafların tek kaynaktan bilgilenmelerinin temin edilmesi ve elektronik belge uygulamalarında bütünlüğün sağlanması amacıyla, 19.10.2019 tarih ve 30923 sayılı Res mezkûr Tebliğ ile mi Gazete'de yayımlanan 509 No.lu VUK Genel Tebliği yürürlüğe girmiştir.

Bu sirkülerimizde, halihazırda yürürlükte bulunan e-Belge uygulamalarına ilişkin muhtelif Tebliğlerde yer alan açıklamalarda, mezkûr Tebliğ ile getirilen değişiklikler işlenmiş, e-Maliye Uygulamaları içerisinde yerini alan yeni e-Belgeler hakkında usul ve esasa ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

A. Yürürlükte Bulunan e-Belge Uygulamalarında 509 No.lu Tebliğ ile Yapılan Değişiklik Düzenlemeleri

1. e-Fatura Uygulaması

e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükellefler, kayıtlı olmayan mükelleflere yaptıkları mal teslimi ve hizmet ifası için genel hükümler çerçevesinde kağıt ortamında fatura (e-Arşiv uygulamasına dahil olanlar/dahil olma zorunluluğu getirilenler ise uygulamaya dahil oldukları /zorunluluklarının başladığı tarihten itibaren e-Arşiv Fatura) düzenlemek zorundadır.

a. e-Faturada Bulunması Gereken Bilgiler

VUK'un 230. Maddesinde sayılanlar ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükellefler

Bu Tebliğ ile önceki tebliğ düzenlemelerinden farklı olarak e-Fatura uygulaması kapsamına yeni mükellef grupları dahil edilmiş ve halihazırda uygulanan sisteme geçiş haddi, brüt satış tutarı 10 Milyon TL'den 5 Milyon TL'ye indirilmiştir. Aşağıda sayılan mükelleflerin, e-Fatura uygulamasına dahil olması (Tebliğin V.7 ve VIII numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde) e-Faturaya kayıtlı diğer kullanıcılara faturalarını e-Fatura olarak düzenlemeleri ve bunlardan e-Fatura olarak almaları zorunludur.

- 2018 ve müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayri safi iş hasılatı) 5 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler
- ÖTV Kanunu'na ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans alan mükellefler. Eski Tebliğde bayilik lisansı olanlar, e-Fatura uygulaması kapsamı dışında tutulmuştu ancak yeni Tebliğde yer alan parantez içi hükümle bayilik lisansı olanlarda herhangi bir satış tutarı haddi aranmaksızın uygulama kapsamına alınmıştır.
- ÖTV Kanunu'na ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler
- Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet aracıları
- 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerin;
 - Tam bölünme
 - Birleşme (devralma veya yeni kuruluş şeklinde birleşme)
 - Tür (nev'i) değişikliği

Yapmaları sonucunda devrolunan veya birleşilen tüzel kişi mükellefler ile tam bölünme veya tür (nev'i) değişikliği sonucunda ortaya çıkan yeni tüzel kişi mükellefler e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır. Bu durumda, uygulamalara geçme süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini izleyen ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

c. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Süreleri

Uygulamaya Geçmek Zorunda Olan Mükellefler	Fili Geçiş Hazırlıklarını Tamamlayarak, e-Fatura Uyg. Geçmek Zorunda Oldukları Süreler
A- 5 Milyon-TL ve Üzeri Brüt Satış Hasılatı Olanlar	
2018 veya 2019 dönemlerinde sağlayanlar	01.07.2020 tarihinden itibaren
2020 veya müteakip dönemlerde sağlayanlar	İlgili hesap dönemini izleyen yılın 7. Ayının başından itibaren
B- ÖTV Ekli (I) sayılı liste kapsamındaki mallar nedeniyle EPDK Lisans Alımı veya Ekli (III) sayılı listedeki malların imal, inşa veya ithalini	
2019 yılında gerçekleştirenler	01.07.2020 tarihinden itibaren
2020 veya müteakip dönemlerde gerçekleştirenler	Lisans alımı, imal, inşa veya ithalin gerçekleştirildiği ayı izleyen 4. Ayının başından itibaren
C- Aracı hizmet sağlayıcıları, internet reklamcılığı hizmet aracıları ile internet ortamında ilan yayımlayanlar	
Hali hazırda faaliyette bulunanlar	01.07.2020 tarihine kadar
2020 veya müteakip dönemlerde, bu faaliyetlerle iştigal etmek üzere işe başlayacaklar	İşe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde
D- 5957 sayılı Kanun kapsamında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı olan komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler	
Hali hazırda faaliyette bulunanlar	01.01.2020 tarihine kadar
2020 veya müteakip dönemlerde, bu faaliyetlerle iştigal etmek üzere işe başlayacaklar	İşe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde

e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden KDVK Md. 11 mal ihracı ve yolcu beraberliği eşya ihracı kapsamında fatura düzenleyecek olanlar, bahsi geçen faturalarını 01.07.2017 tarihinden (Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan bavul ticareti kapsamındaki satışlar açısından 01.07.2020 tarihinden) itibaren bu Tebliğin "V.7" ve "VIII" numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde e-Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.

2. e-Arşiv Fatura Uygulaması

Bu Tebliğ kapsamında Başkanlıktan e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olma izni alan mükellefler, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan kullanıcılara (vergi mükellefleri veya vergi mükellefi olmayanlar) düzenleyecekleri faturaları da elektronik ortamda e-Arşiv Fatura olarak oluşturur, alıcının talebine göre e-Arşiv Faturayı kâğıt veya elektronik ortamda iletir ve düzenleyene ait nüshayı ise elektronik ortamda muhafaza ve ibraz ederler.

e-Fatura Arşiv uygulamasına kayıtlı mükelleflerin, Tebliğin V.7 ve VIII numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflere gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında faturayı e-Fatura olarak, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayanlar vergi mükellefleri ile vergi mükellefi olmayanlara gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında ise faturayı, e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.

a. e-Arşiv Faturada Bulunması Gereken Bilgiler

VUK'un 230. Maddesinde sayılanlar ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Arşiv Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükellefler ve Geçiş Süreleri

e-Arşiv Fatura uygulamasına aşağıda belirtilen mükellefler, belirtilen süreler içerisinde geçmek zorundadır. Diğer mükellefler için zorunlu bir uygulama değildir.

i. e-Fatura Uygulamasına Dahil Olan Mükellefler:

- e-Fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunan mükellefler ile isteğe bağlı olarak e-Fatura uygulamasına, bu Tebliğin yayım tarihi itibarıyla geçmiş olan mükellefler (faaliyetleri gereği fatura yerine geçen diğer belgeler düzenleyenler hariç) 01.01.2020 tarihine kadar,

- Bu Tebliğin yayım tarihinden itibaren isteğe bağlı olarak e-Fatura uygulamasına katılanlar, isteğe bağlı olarak uygulamaya dahil oldukları süreler içinde,

- Bu Tebliğde belirtilen e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu hallerini sağlayanlar ise e-Fatura uygulamasına geçiş süreleri içinde

Başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Arşiv Fatura uygulamasına da geçmek ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri faturaları, bu Tebliğin V.7 ve VIII numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-Fatura veya e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.

ii. Aracı Hizmet Sağlayıcıları, İnternet Ortamında İlan Yayınlayanlar İle İnternet Reklamcılığı Hizmet Aracıları:

- Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları,

- İnternet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile

- İnternet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet aracıları, 01.01.2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip dönemlerde, bu faaliyetlerle iştigal etmek üzere işe başlayacak mükelleflerin ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde) başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Arşiv Fatura uygulamasına da geçmek ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri faturaları, bu Tebliğin V.7 ve VIII numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-Fatura veya e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.

iii. e-Arşiv Fatura Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Diğer Faturalar

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 01.01.2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 30 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından 5.000-TL'yi) aşması halinde, söz konusu faturaların, bu Tebliğin V.7 ve VIII numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, "e-Arşiv Fatura" olarak Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenmesi zorunludur.

Satıcı ve alıcının her ikisinin de e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılar olması halinde, bunlar arasında düzenlenen faturaların tamamının e-Fatura olması gerekmektedir.

Aynı günde aynı kişilere düzenlenen faturalar topluca birlikte değerlendirilecek olup, faturaların vergi dâhil tutar toplamının belirtilen tutarı aşması halinde, söz konusu faturaların e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi ve alınması zorunluluğu bulunmaktadır.

iv. Başkanlıkça Zorunluluk Getirilebilecek Diğer Mükellefler

Başkanlık, yapılan analiz veya inceleme çalışmaları neticesinde riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilen mükellefleri veya mükellef gruplarını, faaliyet, sektör ve ciro tutarına bağlı olmaksızın, yazılı bildirim yapmak ve geçiş hazırlıkları için en az 3 ay süre vermek suretiyle e-Arşiv Fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirmeye yetkilidir.

Kendisine yazılı bildirim yapılan mükelleflerin, yazılı bildirimde belirtilen süreler içinde e-Arşiv Fatura uygulamasına dâhil olması gerekmektedir.

c. Elektronik Ticaret Kapsamında Düzenlenen e-Arşiv Faturalara İlişkin Usul ve Esaslar

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapanlar, yaptıkları satışlara ilişkin e-Arşiv Faturaları **elektronik ortamda iletmek zorundadır**. Söz konusu satışlarda irsaliye yerine geçen; e-Arşiv Faturanın kâğıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi ya da sevk irsaliyesinin sevk edilen malın yanında bulunması gerekmektedir. Elektronik ticaret kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet satışlarına ilişkin düzenlenecek e-Arşiv Faturalarda aşağıdaki bilgilere yer verilmesi zorunlu olup, ayrıca fatura üzerinde "Bu satış internet üzerinden yapılmıştır." ifadesi yer almalıdır.

1. Satış işleminin yapıldığı web adresi.

2. Ödeme şekli.

3. Ödeme tarihi.

4. Mal satışlarında gönderiyi taşıyanın adı soyadı/unvanı ve VKN/TCKN bilgisi.

5. Satışa konu malın gönderildiği veya hizmetin ifa edildiği tarih.

6. İade bölümünde; malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası, iade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutan.

Müşteri malı iade etmek isterse elektronik ortamda kendisine iletilen faturanın kâğıt çıktısını alır ve iadeye ilişkin bölümü doldurup imzalamak suretiyle mal ile birlikte malı satana geri gönderir. Bu suretle malı satana geri gönderilen bu belge satıcı tarafından düzenlenen gider pusulası yerine geçer.

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup, e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılara internet üzerinden mal satışı yapanlar, düzenleyecekleri e-Faturada, 6'ncı madde hariç yukarıda yazılı bilgilere yer vereceklerdir. Söz konusu mükelleflerce yapılan bu kapsamdaki satışlarda; irsaliye yerine geçen, e-Fatura kâğıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi ya da sevk irsaliyesinin sevk edilen malın yanında bulundurulması gerekmektedir.

3. e-İrsaliye Uygulaması

a. e-İrsaliyede Bulunması Gereken Bilgiler

VUK'un 230. Maddesinde sayılanlar, malın nereye ve kime gönderildiği bilgisi ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-İrsaliye Yanıtı

Kendisine e-İrsaliye düzenlenen mükellefler, istemeleri halinde, e-İrsaliyeye konu malların ne kadarlık kısmının teslim alındığını/kabul edildiğini, teslim alınmayan mallara ilişkin olarak, kabul edilmeyen mal miktarını ve nedenini uygulama üzerinden e-İrsaliye Yanıtı ile e-İrsaliyeyi düzenleyene iletebilirler.

e-İrsaliye Yanıtı ile yapılan **kısmi kabul durumlarında**, kabul edilmeyen malların satıcısına geri gönderimi için, alıcının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı olması durumunda e-İrsaliyenin, uygulamaya kayıtlı kullanıcı olmaması durumunda ise matbu kâğıt sevk irsaliyesinin ayrıca düzenlenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte düzenlenen e-İrsaliyenin, alıcısının ya da muhteviyatındaki malların **tamamının hatalı olması halinde**, alıcısı tarafından e-İrsaliye Yanıtı ile reddedilmesi mümkündür. Ancak ret işleminin **malın fiili sevkinden önce yapılması gerekmektedir.** Malın fiili sevkinden sonra gönderilecek ret e-İrsaliye Yanıtları hükümsüz olup, bu durumda malı taşıyan/taşıttıran tarafından yeni bir e-İrsaliye düzenlenmesi gerekecektir.

e-İrsaliye uygulamasına dahil olma izni alan mükellefler, oluşturdukları e-İrsaliyelerini ve e-İrsaliye Yanıtlarını birbirleriyle ilişkili şekilde, vergi kanunları ve diğer kanuni düzenlemelerin öngörmüş olduğu süreler dâhilinde muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmekle yükümlüdür.

c. e-İrsaliye Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükellefler ve Geçiş Süreleri

Aşağıda belirtilen mükelleflerin e-İrsaliye uygulamasına dâhil olmaları ve düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini, belirtilen geçiş süreleri içinde bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde "e-İrsaliye" olarak düzenlemeleri ve uygulama kapsamındaki mükelleflerden alacakları sevk irsaliyelerini de "e-İrsaliye" olarak almaları zorunludur.

1- ÖTV Kanununa **ekli (I) sayılı** listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans (bayilik lisansı dahil) alan ile Kanuna **ekli (III) sayılı** listedeki malların imal, inşa, ithalini ve ana bayi/distribütör şeklinde pazarlamasını gerçekleştiren mükellefler,

2- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında düzenlenen **işletme ruhsatı/sertifika sahipleri** ve **işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ile yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan** gerçek ve tüzel kişi mükellefler,

3- 4/4/2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanununun 2 nci maddesinin (e) bendinde tanımına yer verilen **şekerin imalini gerçekleştiren mükellefler.**

4- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) **imali, ithali** veya **ihracı** faaliyetinde bulunan mükellefler,

5- Tarım ve Orman Bakanlığınca gübre üretim ve tüketiminin kayıt altına alınmasına yönelik oluşturulan **Gübre Takip Sistemi'ne kayıtlı kullanıcılar,**

6- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) **25 Milyon TL ve üzeri olan** mükellefler,

7- 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre **komisyoncu** veya **tüccar** olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler,

01.07.2020 tarihine kadar, sisteme kayıt olmak zorundadırlar.

01.01.2020 tarihinden itibaren belirtilen faaliyetleri yapmaya başlayanlar için, e-İrsaliye uygulamasına geçme zorunluluğu, **söz konusu işlemlerinin gerçekleştirildiği ayı izleyen dördüncü ayın başından itibaren başlayacaktır.**

4. e-Serbest Meslek Makbuzu (e-SMM) Uygulaması

a. e-SMM'nda Bulunması Gereken Bilgiler

VUK'un 237. Maddesinde sayılanlar ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükellefler ve Geçecekleri Süreler

Vergiden muaf olmayan serbest meslek erbaplarının,

a) 1/2/2020 tarihi itibarıyla faaliyetine devam etmekte olanların 1/6/2020 tarihine,

b) 1/2/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren faaliyetine başlayacak olanların ise işe başladıkları ayı izleyen 3. ayın sonuna, kadar e-Serbest Meslek Makbuzu uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihlerden itibaren bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e- SMM düzenlemeleri zorunludur.

5. e-Müstahsil Makbuzu (e-MM) Uygulaması

e-MM uygulaması, Tebliğde belirtilen mükellefler dışındaki mükellefler için zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamaya dahil olmak isteyen mükelleflerin;

a) e-Fatura uygulamasına dâhil olması,

b) Tebliğe göre e-Gider Pusulası düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,

c) Tebliğde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Gider Pusulası uygulamasına dâhil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

a. e-MM'nda Bulunması Gereken Bilgiler

VUK'un 235. Maddesinde sayılanlar ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Müstahsil Makbuzu Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükellefler ve Geçecekleri Süreler

- e-Fatura uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerden faaliyetleri gereği aynı zamanda müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar, **01.07.2020 tarihine kadar**

- 5957 sayılı Kanun kapsamında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler, 01.01.2020 tarihine kadar

2020 veya müteakip yıllarda e-Fatura uygulamasına geçen ve müstahsil makbuzu düzenleme zorunluluğu bulunan mükellefler e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde gerekli başvuruları yaparak e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, müstahsil makbuzunu "e-Müstahsil Makbuzu" olarak düzenlemeleri zorunludur.

B. 509 No.lu Tebliğ ile e-Maliye Uygulamaları İçerisinde Yerini Alan Yeni e-Belge Türleri

Tebliğ ile yürürlüğe yeni giren elektronik belgeler, sirkülerimizin bu bölüm konusunu oluşturmaktadır.

6. e-Gider Pusulası Uygulaması

e-Gider Pusulası uygulaması, Tebliğde belirtilen mükellefler dışındaki mükellefler için zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamaya dahil olmak isteyen mükelleflerin;

a) e-Fatura uygulamasına dâhil olması,

b) Tebliğe göre e-Gider Pusulası düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,

c) Tebliğde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Gider Pusulası uygulamasına dâhil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

a. e-Gider Pusulasında Bulunması Gereken Bilgiler

VUK'un 234. Maddesinde sayılanlar ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Gider Pusulası Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükellefler ve Geçecekleri Süreler

Henüz belirleme yapılmamıştır.

Başkanlık, yapılan analiz veya inceleme çalışmaları neticesinde riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilen mükellefleri veya mükellef gruplarını faaliyet, sektör ve ciro tutarına bağlı olmaksızın, yazılı bildirim yapmak ve geçiş hazırlıkları için en az 3 ay süre vermek suretiyle e-Gider Pusulası uygulamasına geçme zorunluluğu getirmeye yetkilidir. Kendisine yazılı bildirim yapılan mükelleflerin, yazılı bildirimde belirtilen süreler içinde e- Gider Pusulası uygulamasına dâhil olması gerekmektedir. Yazılı bildirim yapılan mükelleflerin, yazıda belirtilen süreler içinde e-Gider Pusulası uygulamasına dahil olması ve düzenleyeceği gider pusulalarını, e-Gider Pusulası olarak düzenlemeleri gerekmektedir. Bu zorunluluğa uymayan mükellefler hakkında Kanunda öngörülen hükümler uygulanır.

Başkanlık tarafından e-Gider Pusulası uygulamasına zorunlu olarak dahil olacağı belirlenen mükelleflerin, Başkanlık tarafından belirtilen süre içinde e-Gider Pusulası uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihten itibaren bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, gider pusulasını e-Gider Pusulası olarak düzenlemeleri zorunludur.

7. e-Bilet Uygulaması

e-Bilet uygulaması Tebliğde belirtilen mükellef grupları dışında ihtiyari bir uygulamadır. e-Bilet uygulamasına dahil olmak isteyen mükelleflerin;

- a) e-Fatura uygulamasına dâhil olması,
- b) Tebliğe göre e-Bilet düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,
- c) Tebliğde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Bilet uygulamasına dâhil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

a. e-Bilet Pusulasında Bulunması Gereken Bilgiler

e-Bilette bulunması gereken bilgiler, kara ve deniz yolu ile şehirlerarası veya uluslararası yolcu taşımacılığı işi ile iştigal edenler, havayolu ile yurt içi veya yurt dışı yolcu taşımacılığı işi ile iştigal eden mükelleflerin düzenleyecekleri e-Bilet ile ayrıca etkinlikte düzenlenecek e-Bilet için ayrı ayrı Tebliğde yapılmıştır.

b. e-Bilet Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu

- Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde belirtilen şehirlerarası tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetiyle iştigal eden Dİ yetki belgeli işletmeler **1/1/2021 tarihine kadar** (2021 veya müteakip yıllarda faaliyetlerine başlayanlar, faaliyete başladığı ayı izleyen dördüncü ayın başından itibaren)

e-Bilet uygulamasına geçmek, bu tarihten sonra düzenleyecekleri yolcu biletlerini ve yolcu listelerini e-Bilet uygulaması kapsamında, e-Bilet ve e-Bilet Yolcu Listesi olarak düzenlemek zorundadırlar.

- Yerli ve yabancı sinema filmi gösteriminde bulunan sinema işletmeleri **1/7/2020 tarihine kadar** (1/7/2020 tarihinden sonra faaliyetlerine başlayanlar, faaliyetlerine başladıkları ayı izleyen dördüncü ayın başına kadar)

bu Tebliğde belirtilen şekilde e-Bilet uygulamasına geçmek ve düzenleyecekleri giriş biletlerini e-Bilet olarak düzenlemek zorundadırlar.

Havayolu firmaları için, uygulamaya geçme sürelerine ilişkin Tebliğde herhangi bir belirleme yapılmamıştır.

c. Havayolu Elektronik Bilet Bedelinin Gider Kaydedilmesi ve Düzenlenecek e-Biletlerde KDV Uygulanması

Havayolu Firmalarınca Yapılan Satışlarda:

(Şube, çağrı merkezleri ve internet siteleri aracılığıyla satışlar dahil), yolcu bilgilerinin kaydedildiği aşamada yolcu tarafından talep edilmesi halinde, yolcu bilgilerine ilaveten hesabına yolculuk yaptıkları mükellefin adı-soyadı/unvanı ve VKN/TCKN bilgileri de e-Bilet üzerinde gösterilecektir.

Acenteler Aracılığıyla Yapılan Satışlarda:

e-Biletin Türkiye'de mükellefiyeti bulunan acenteler tarafından düzenlenmesi durumunda söz konusu acenteler, e-Bilet üzerinde yolcu bilgilerine ilave olarak kendilerine ait mükellefiyet bilgilerine ya da 1ATA nezdinde kendileri için oluşturulmuş bilgilere de yer vererek yolcuya e-Bilet muhteviyatını da içeren bir fatura düzenleyeceklerdir. Bu fatura üzerinde yolcu bilgilerine ilaveten yolcu tarafından talep edilmesi halinde hesabına yolculuk yapılan mükellef bilgilerine de yer verilecektir.

Acente tarafından düzenlenen ve e-Bilet muhteviyatını da içeren fatura, yolcu veya hesabına yolculuk yapılan mükellef tarafından; üzerinde acente bilgilerini de ihtiva eden e-Bilet ise acente tarafından gider/indirim konusu yapılabilecektir.

Hava yolu firmalarınca düzenlenen e-Biletler, Başkanlıkça kendilerine izin verilen iletim şekline uygun olarak muhatapları tarafından muhafaza ve ibraz edilmesi halinde, Kanun hükümlerine göre tevsik edici belge olarak kabul edilecektir.

d. Düzenlenecek e-Biletlerde Katma Değer Vergisi Uygulaması

Hava yolu firmaları, katma değer vergisine tabi olan işlemleri için bilette yer alan tutardan matraha dâhil olmayan unsurları ayırttırdıktan sonra iç yüzde yoluyla katma değer vergisi hesaplayıp beyan edeceklerdir.

Hava yolu taşımacılığı hizmetinden yararlanan mükellefler ise, Katma Değer Vergisi Kanununun 29 ve müteakip maddelerinde düzenlenen vergi indirimine ilişkin hükümlere bağlı kalmak şartıyla, bu maddede belirtilen şekilde hesaplanan katma değer vergisini indirim konusu yapabileceklerdir.

Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde katma değer vergisinden istisna olan yurt dışı taşımalara ait e-Biletlerde katma değer vergisi hesaplanmayacaktır.

8. e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulaması

e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi uygulaması isteğe bağlı bir uygulama olup, uygulamaya dahil olmak isteyen sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin;

- a) e-Fatura uygulamasına dahil olması,
- b) Bu Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-Sigorta Komisyon Gider Belgesini düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,
- c) Bu Tebliğin "V.I." numaralı bölümünde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulamasına dâhil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

a. e-Sigorta Komisyon Gider Belgesinde Bulunması Gereken Bilgiler

İlgili mevzuatları çerçevesinde kâğıt ortamda düzenlenen Sigorta Komisyon Gider Belgesinde bulunması gereken zorunlu bilgiler ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulamasına Geçiş Süresi

Başkanlık tarafından e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi uygulamasına zorunlu olarak dahil olacağı belirtilen sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin, Başkanlık tarafından belirlenen süre içinde e-Sigorta Poliçesi uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihten itibaren bu Tebliğin "V.7." ve "YUT." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, Sigorta Poliçelerini e-Sigorta Poliçesi olarak düzenlemeleri zorunludur.

9. e-Sigorta Poliçe Uygulaması

e-Sigorta Poliçesi uygulaması zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamaya dahil olmak isteyen sigorta, emeklilik ve reasürans şirketleri veya sigorta ve emeklilik araçlarının;

- a) e-Fatura uygulamasına dâhil olması,
- b) Tebliğe göre e-Bilet düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,
- c) Tebliğde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Bilet uygulamasına dâhil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

a. e-Sigorta Poliçesinde Gereken Bilgiler

İlgili mevzuatları çerçevesinde kâğıt ortamda düzenlenen Sigorta Poliçesinde bulunması gereken zorunlu bilgiler ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Sigorta Poliçesi Uygulamasına Geçiş Süresi

Başkanlık tarafından e-Sigorta Poliçesi uygulamasına zorunlu olarak dahil olacağı belirtilen sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin veya sigorta ve emeklilik araçlarının, Başkanlık tarafından belirlenen süre içinde e-Sigorta Poliçesi uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihten itibaren bu Tebliğin "V.7." ve "YUT." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, Sigorta Poliçelerini e-Sigorta Poliçesi olarak düzenlemeleri zorunludur.

10. e-Döviz Alım - Satım Belgesi Uygulaması

e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulaması zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamaya dahil olmak isteyen yetkili müesseselerin;

- a) e-Fatura uygulamasına dâhil olması,
- b) Bu Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-Döviz Alım-Satım Belgesini düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,
- c) Bu Tebliğin "V.I." numaralı bölümünde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasına dahil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

a. e-Döviz Alım-Satım Belgesinde Bulunması Gereken Bilgiler

İlgili mevzuatları çerçevesinde kâğıt ortamda düzenlenen e-Döviz Alım-Satım Belgesinde bulunması gereken zorunlu bilgiler ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu ve Süresi

Başkanlık en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, yetkili müesseselere e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirmeye yetkilidir.

Yetkili müesseseler uygulamaya zorunlu olarak dâhil oldukları tarihten itibaren düzenleyecekleri “Döviz Alım” ve “Döviz Satım” belgelerini bu Tebliğin “V.7.” ve “VIII.” numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde e-Döviz Alım-Satım Belgesi olarak bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslara göre düzenlemek ve alıcılarının talebi doğrultusunda elektronik ya da kağıt ortamda teslim etmek zorundadırlar.

Başkanlık tarafından e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasına zorunlu olarak dâhil olacağı belirtilen yetkili müesseselerin, Başkanlık tarafından belirlenen süre içinde e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasına dâhil olması ve bu tarihten itibaren bu Tebliğin “V.7.” ve “VIII.” numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, Döviz Alım-Satım belgelerini e-Döviz Alım-Satım Belgesi olarak düzenlemeleri zorunludur.

11. e-Dekont Uygulaması

e-Dekont uygulaması zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamaya dahil olmak isteyen bankaların;

a) Bu Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-Dekont düzenleyebilme ve iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,

b) Bu Tebliğin “V.I.” numaralı bölümünde belirtilen uygulamadan yararlanma yöntemleri ve başvuru esaslarına uygun şekilde e-Dekont uygulamasına dahil olmak için gerekli başvuruyu yapması, gerekmektedir.

Bankalar, e-Dekont uygulamasından “Kendi bilgi işlem sistemlerinin Başkanlık sistemlerine entegrasyonu yoluyla” ya da “Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla” olmak üzere iki yöntemden birini seçerek yararlanabilir.

a. e-Dekontta Bulunması Gereken Bilgiler

İlgili mevzuatları çerçevesinde kâğıt ortamda düzenlenen e-Dekontta bulunması gereken zorunlu bilgiler ile Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod.

b. e-Dekont Uygulamasına Geçiş Süresi

e-Dekont uygulaması zorunlu bir uygulama olmayıp, bankalar istemeleri halinde 1/1/2020 tarihinden itibaren uygulamaya dahil olabileceklerdir.

Başkanlık tarafından e-Dekont uygulamasına zorunlu olarak dâhil olacağı belirtilen bankaların, Başkanlık tarafından belirlenen süre içinde e-Dekont uygulamasına dâhil olması ve bu tarihten itibaren bu Tebliğin “V.7.” ve “VIII.” numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, Dekontları e-Dekont olarak düzenlemeleri zorunludur.

ELEKTRONİK DEFTER UYGULAMASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

E-Defter uygulamasında Tebliğ düzeyinde yapılan değişiklikler hakkında YMM Yusuf Özer tarafından kaleme alınan çalışma 25.10.2019 tarihinde www.muhasabetr.com adresinde yayımlanmıştır.

YAZARLARIMIZ

Yusuf Özer
Yeminli Mali Müşavir
Bağımsız Denetçi
Bilim Uzmanı
yusuf@ozerymm.com

≡ Yazanın Tüm Makaleleri

Elektronik Defter Uygulamasında Yapılan Değişiklikler

Kapsam

1 No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği'nde değişiklik yapan 3 No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği, 19.10.2019 tarih ve 30923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu Sirkülerimizde mezkûr Tebliğ düzenlemesi ile e-Defter uygulamasında yapılan değişiklikler özetlenerek açıklama konusu yapılmıştır.

A- e-Defter Uygulaması Hakkında

e-Defter, şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünüdür.

Mükellef, e-Defter uygulaması yoluyla defter dosyalarını,

- Elektronik dosya biçiminde hazırlanması,
- Kâğıda bastırılmaksızın oluşturulması, kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun elektronik imza/mali mühür araçları ile garanti altına alınması ve
- İlgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesi imkanını elde etmektedir.

A.1- e-Defter Uygulamasına Dahil Olma Zorunluluğu

Aşağıda sayılan mükelleflerin e-Defter uygulamasına dâhil olmaları zorunludur.

1. e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler ile
2. TTK Md. 397/(4) fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler.

e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğu olduğu belirtilen mükellefler; tam bölünme, birleşme veya tür (nev'i) değişikliğine gitmeleri halinde devrolunan veya birleşilen tüzel kişi mükellefler ile tam bölünme veya tür (nev'i) değişikliği sonucunda ortaya çıkan yeni tüzel kişi mükellefler elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadır. Uygulamalara geçme süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini izleyen ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

Başkanlık, riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilen mükellefleri yazılı bildirim yapmak ve geçiş hazırlıkları için en az 3 ay süre vermek suretiyle e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğu getirmeye yetkilidir.

5018 sayılı Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar ile iktisadi kamu kuruluşlarının e-Defter uygulamasından yararlanma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Defter Beyan Sistemi kapsamı dışında kalan mükelleflerin de istemeleri halinde e-Defter uygulamasına dâhil olması mümkündür.

e-Defter uygulamasına isteğe bağlı olarak dâhil olanlar, başvurularını izleyen ayın başından itibaren defterlerini e-Defter olarak tutabilirler.

A.2- e-Defter Uygulamasına Geçmek Zorunda Olanların Sisteme Geçiş Süreleri

1. e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler, e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde (e-Fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren),
 2. Tebliğin yayım tarihi itibarıyla, TTK Md. 397/(4) fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler 1/1/2020 tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükellefler ise şartların sağlandığı yılı takip eden yılın başından itibaren,
- e-Defter uygulamasına geçmek ve edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.
- e-Defter uygulamasına süresi içinde geçmeyen mükellefler hakkında VUK'da öngörülen cezai hükümler uygulanır.

B. Uygulamadan Yararlanmaya İlişkin Usul ve Esaslar

B.1 Başvuru

Gerek zorunlu olarak gerekse ihtiyari olarak defterlerini elektronik ortamda oluşturacak, kaydedecek, muhafaza ve ibraz edecek gerçek ve tüzel kişi mükelleflerin edefer.gov.tr adresinde yayımlanan başvuru kılavuzuna uygun olarak ve aşağıda yer alan şartları yerine getirerek, e-Defter uygulamasına başvuruda bulunması gerekmektedir.

1. Gerçek kişi mükelleflerin Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya Mali Mühür temin etmiş olmaları,
2. Tüzel kişi mükelleflerin bu Tebliğ çerçevesinde Mali Mühür temin etmiş olmaları.
3. e-Defterin tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanılacak yazılımın, Başkanlıktan uyumluluk onayı almış bir yazılım olması.

B.2 Yazılımların Uyumluluk Onayı

Defterlerini elektronik ortamda oluşturacak, kaydedecek, muhafaza ve ibraz edecek gerçek ve tüzel kişi mükelleflerin, e-Defterin tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanacakları yazılımın Başkanlıktan uyumluluk onayı almış bir yazılım olması gerekmektedir.

Müşterilerinin ihtiyaçları doğrultusunda özel veya paket yazılım üreten yazılım üreticileri ile yazılımlarını kendi geliştiren mükellefler, yazılımlarının onaylanması amacıyla, aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile birlikte Başkanlığa yazılı olarak başvuruda bulunacaktır;

1. Onay talebine ilişkin yazılı dilekçe.
2. Yazılımın adı, sürüm numarası gibi ayırt edici özellikler.

Onayı istenen yazılım ile ilgili olarak aşağıda yer alan bilgileri içeren teknik doküman veya dokümanlar:

- Yazılımın geliştirilmesinde kullanılan programlama dili, dosya sistemi, çalıştığı işletim sistemi gibi genel özellikleri.
- Bu Tebliğde yer alan oluşturma, kaydetme, onaylama, muhafaza ve ibraz gibi temel süreçlere ait iş akış şemaları.
- 1. Bu Tebliğ çerçevesinde belirlenen format ve standartlara uygun olarak ve onaya sunulan yazılım tarafından oluşturulan elektronik imzalı veya mali mühürlü elektronik defter örnekleri.
- 2. Gerek duyulması halinde onaylanması istenen yazılımın kuruluma hazır bir örneği.

Aşağıda sayılan hususlarda yapılacak testleri başarılı bir şekilde tamamlayan yazılımlara uyumluluk onayı verilecektir:

1. edeften.gov.tr adresinden duyurulan kılavuzlarda öngörülen veri standartları ve formata uygun olarak elektronik kayıt oluşturulması.
2. e-Defterlerin üretilmesi, kaydedilmesi ve bunların ibrazına ilişkin şartların sağlanması.
3. Mali Mühür, elektronik imza, mobil imza ve zaman damgası kullanımının doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi.
4. edeften.gov.tr adresinde açıklanan Elektronik Defter Uygulaması onay süreçlerine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi.
5. Duyurulan diğer şartların yerine getirilmesi.

Yazılımların testleri üreticileri tarafından yaptırılacak ve testi başarılı biçimde tamamlayanlar edeften.gov.tr adresinden ilan edilecektir. Kendi yazılımını kendisi geliştiren mükelleflerden test sürecini başarılı bir şekilde tamamlayanlar internet sitesinden ilan edilmeyecektir.

Uyumluluk onayı verilen yazılımlarda, gerçekleştirilecek güncellemelerin de Başkanlık tarafından teste tabi tutulması gerekmektedir.

B.3 e-Defter Dosyalarının Oluşturulması ve Berat Dosyalarının e-Defter Uygulamasına Yüklenmesi

e-Defter uygulamasına dahil olan mükellefler dahil oldukları aydan itibaren söz konusu defterlerini, edeften.gov.tr adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak aylık dönemler itibarıyla e-Defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır. Bu mükellefler defterlerini, kâğıt ortamında tutamazlar. Bu mükelleflerin kâğıt ortamında tuttukları defterler hiç tutulmamış sayılır.

VUK'un 219'uncu maddesinin (b) bendinde belirtilen ve defter kaydı yerine geçecek belgelerin (bundan sonra "Muhasebe Fişi" olarak anılacaktır), e-Defter kayıtları ile birlikte muhafaza edilmesi ve yetkili mercileri tarafından istenildiğinde ibraz edilmesi zorunludur.

e-Defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayına ait beratın alınması **Açılış Onayı**, son ayına ait beratın alınması **Kapanış Onayı**, diğer aylara ait beratların alınması ise ilgili aylara ait defterlerin **Noter Onayı** yerine geçer.

Uygulamadan yararlananlar aylık dönemler halinde oluşturacakları e-Defter ve berat dosyalarını, aşağıda belirtilen sürelerde oluşturmak, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalamak/onaylamak ve berat dosyaları e-Defter uygulamasına yüklemek suretiyle Başkanlıkça onaylı halini almak zorundadırlar:

1. Defter ve berat dosyalarının **ilgili olduğu ayı takip eden üçüncü ayın son gününe kadar**,
2. Hesap dönemlerinin **son ayına ait defter ve berat dosyaları, gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verildiği ayın son gününe kadar**.
3. Dileyen mükellefler, her hesap dönemine ilişkin ilk ayda, tercihlerini e-Defter uygulaması aracılığıyla elektronik ortamda bildirmeleri şartıyla,

Her bir geçici vergi döneminin aylarına ait e-Defter ve berat dosyalarını her ay için ayrı ayrı olmak üzere, ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesinin verileceği ayın sonuna kadar oluşturma, NES veya Mali Mühürle imzalama/onaylama ve berat dosyalarını e-Defter uygulamasına yükleyerek Başkanlıkça onaylı halini alma imkânından da yararlanabilirler.

Tercihlerini bu bentte belirtilen süre içinde bildirmeyen mükellefler hakkında bu fıkranın 1 ve 2 numaralı bentlerinde belirtilen tarihler esas alınır. Ayrıca yapılan tercih bildirim süresi içinde yapılan değişiklikler hariç olmak üzere, müteakip hesap dönemlerine ait tüm aylar için geçerlidir.

Tercihini geçici vergi dönemi bazında yapan mükelleflerden, defter ve berat dosyalarına ilişkin işlemlerini belirtilen sürede gerçekleştirilmeyenler hakkında cezai müeyyidelerin tayininde her bir ay, ayrı ayrı dikkate alınır.

Dönem	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde
Ocak	Nisan ayı sonu	Ocak-Şubat-Mart
Şubat	Mayıs ayı sonu	Mayıs ayı sonu
Mart	Haziran ayı sonu	
Nisan	Temmuz ayı sonu	Nisan-Mayıs-Haziran
Mayıs	Ağustos ayı sonu	
Haziran	Eylül ayı sonu	
Temmuz	Ekim ayı sonu	Temmuz-Ağustos-Eylül
Ağustos	Kasım ayı sonu	
Eylül	Aralık ayı sonu	
Ekim	Ocak ayı sonu	Ekim-Kasım-Aralık
Kasım	Şubat ayı sonu	
Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayın sonuna kadar.	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayın sonuna kadar.

Başkanlık Mali Mührünü de içeren berat dosyaları, e-Defter tutanlar tarafından e-Defter uygulamasından indirilerek, istenildiğinde yetkili birimlere ibraz edilmek üzere ilgili olduğu e-Defter dosyaları ile ilişkili şekilde birlikte muhafaza edilir. Başkanlık bu bölümde belirtilen e-Defter oluşturma, imzalama ve elektronik defter ve/veya beratlarının Başkanlık sistemine yüklenmesine ilişkin süreleri gerek görmesi halinde **bir aya kadar uzatmaya yetkilidir**.

e-Defter ve berat dosyalarının mükelleflerin kendilerine ait NES veya Mali Mühür ile imzalaması esastır. Ancak dileyenler mükellefler tarafından noterde tanzim olunan özel vekaletnamede veya Başkanlık tarafından belirlenen usullere göre oluşturulan elektronik imzalı muvafakatnamede belirtilmesi kaydıyla;

- Başkanlıktan bu hususta izin alan özel entegratörlerin veya
- Yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da
- 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen meslek mensuplarının

Mali Mührü ya da NES'i ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından defter ve berat dosyalarının Başkanlık sistemlerine yüklenmesi de mümkündür.

Bu amaçla tanzim olunan özel vekaletnamede veya muvafakatnamede; hangi ay/yıl/hesap dönemine ait e-Defter ve beratların, hangi özel entegratör veya yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmaları ya da meslek mensubu tarafından imzalanmasına yetki verildiği açık bir şekilde belirtilmeli ve mükellef tarafından söz konusu vekâletname veya muvafakatname bilgilerinin e-Defter uygulaması aracılığı ile Başkanlık sistemine yüklenmesi gerekmektedir.

Bu suretle özel entegratörlere, yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarına ya da meslek mensuplarına e-Defter dosyalarının ve beratlarının imzalanma ve yükleme izninin verilmesi, **mükelleflerin bu işlemlerden doğan hukuki ve cezai sorumluluğunu ortadan kaldırmaz**.

e-Defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması için bu bölümde belirtilen süreler; e-Defterlerin Başkanlık tarafından belirlenen format ve standartta oluşturulması, imzalanması, oluşturulan e-Defterlerin teknik kontrollerden geçirilmesi, gerçekleştirilen muhasebe kayıtlarının tamamının oluşturulan e-Defter dosyalarında bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve e-Defter dosyalarına ait berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması ve bu beratların Başkanlık sistemine yüklenmesi için öngörülen azami süreler olup beyanname ve ödeme sürelerini herhangi bir şekilde etkilememektedir.

Aylık dönem, sadece onaya sunulan ayın defter kayıtlarını ifade etmekte olup, önceki aylara ait kayıtları içermez. Hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde de e-Defter tutmaya başlanabilir. Ancak hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde e-Defter tutmaya başlayanlar, başladıkları tarihi izleyen bir aylık süre içerisinde eski defterlerine kapanış tasdiki yaptıracaklardır.

Yukarıda sayılan işlemlerin neticesinde oluşturulan e-Defterler, Başkanlık tarafından onaylanan beratları ile birlikte muhafaza ve ibraz edilmesi koşuluyla VUK ve TTK kapsamında geçerli kanuni defter olarak kabul edilecektir.

bir kesinti veya sistem arızası nedeni ile beratların Başkanlık tarafından onaylanması işleminin gerçekleştirilememesi durumunda söz konusu beratlar, NES veya Mali Mühür ile zaman damgalı olarak imzalanacak veya onaylanacaktır.

Bu kapsamda kullanılacak olan zaman damgaları TÜBİTAK-UEKAE'den temin edilecektir.

C. e-Defter Dosyaları, Berat Dosyaları ve Muhasebe Fişlerinin Muhafaza ve İbrası

a) e-Defter ve bunlara ait berat dosyaları birbirleri ile ilişkili şekilde elektronik ortamda, muhasebe fişleri ise kâğıt ve/veya elektronik ortamda, muhafaza ve ibraz edilmek zorundadır.

b) e-Defter ve berat dosyaları ile elektronik ortamda oluşturulan muhasebe fişlerinin veri bütünlüğünün sağlanması ile kaynağının inkâr edilmezliği, NES veya Mali Mühür ile garanti altına alındığı için ayrıca kâğıt ortamında saklanmayacaktır. (Kâğıt ortamda tutulması tercih edilen muhasebe fişleri hariç) Elektronik ortamdaki bu dosyaların kâğıt ortamdaki hali hukuken hüküm ifade etmeyecektir.

c) e-Defter dosyaları, elektronik muhasebe fişleri ve ilgili berat dosyaları yasal süreler içinde elektronik, manyetik veya optik ortamlarda (kâğıt ortamda tutulması tercih edilen muhasebe fişleri kâğıt ortamda) muhafaza ve istenildiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla eksiksiz ve okunabilir şekilde ibraz etmekle yükümlüdür.

d) e-Defter ve berat dosyalarının, mükelleflerin kendilerine ait bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edilmesi mecburidir. Üçüncü kişiler nezdinde ya da yurt dışında muhafaza işlemi, muhafaza ve ibraz sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Muhafaza yükümlülüğünün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yerine getirilmesi zorunludur.

e) e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının ikincil kopyalarının, gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde e-Defter saklama hizmeti yönünden **teknik yeterliliğe sahip** ve Başkanlıktan bu hususta izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemlerinde ya da Başkanlığın bilgi işlem sistemlerinde **1/1/2020 tarihinden itibaren asgari 10 yıl süre ile muhafaza edilmesi zorunludur**.

f) Başkanlıktan e-Defter saklama hizmeti konusunda izin alan özel entegratörler, saklama hizmeti verdikleri mükelleflere ait e-Defter dosyaları ve beratları ile bunlara ilişkin bilgileri, **mükellefin yazılı izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşamazlar**. Özel entegratörler, saklama hizmetini verdikleri mükelleflere ait e-Defterlerin bütünlüğünden, güvenliğinden, gizliliğinden ve Başkanlığın ve Genel Müdürlüğün uzaktan erişimine imkân sağlamaktan sorumludurlar. Mükellefin yazılı izni olmaksızın, e-Defter bilgilerini üçüncü kişilerle paylaştığı tespit olunan özel entegratörlerin **diğer kanunların öngördüğü cezai sorumlulukları dışında ayrıca Başkanlık tarafından özel entegratörlük izinleri iptal edilebilir**.

g) e-Defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının muhafaza işleminin özel entegratörlerin ya da Başkanlığın bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edilmesi, mükellefin asıl e-Defter ve berat dosyalarının muhafaza ve ibraz ödevlerini ortadan kaldırmaz. Bu çerçevede e-Defter ve berat dosyalarının yetkili makamlara ibrazı **öncelikle ilgili mükelleften yazılı olarak istenecektir**. Mükellef tarafından e-Defter dosyaları ile beratlarının yazılı talebe rağmen yetkili makamlara ibraz edilmemesi durumunda saklama hizmetini veren özel entegratörden, resmi yazılı talepte bulunularak ilgili e-Defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının ibrazı istenebilecektir. Bu suretle özel entegratör ivedilikle (her hal ve şartta talebin tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süreyi aşmayacak şekilde) Başkanlığa talep edilen e-Defter ve berat dosyalarını ibraz etmek mecburiyetindedir.

D. e-Defter Uygulamasından Yararlanma İzninin İptali

Bu Tebliğde veya Başkanlık ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslara uymayan ve yapılacak uyarıya rağmen gerekli tedbirleri almayanların, e-Defter oluşturma **izinleri** yapılacak değerlendirme üzerine **iptal edilebilir**. İzinleri iptal edilenler, **bir yıl süre** ile e-Defter uygulamasından yararlanamazlar.

F. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler

e-Defter oluşturulurken, bu Tebliğde belirtilmeyen hususlarda süreler başta olmak üzere VUK ve TTK'da yer alan hükümlere uyulması zorunludur. Uymayanlar hakkında, işledikleri fiile göre VUK ve TTK'nın ilgili hükümleri uygulanır. e-Defter tutanlar oluşturdukları e-Defterlerde yer verdikleri bilgilerin gerçek duruma uygunluğunu sağlamaktan sorumlu olup, bu kapsamda Başkanlığın herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. **e-Defter beratı**, e-Defterlerin değişmezliğini ispat etmeye yönelik olup, e-Defterlerin **içeriğine yönelik bir onayı ifade etmemektedir**. Başkanlıkça yapılan kontroller sonrasında uyumlu yazılımlarda tespit edilen eksikliklerin belirlenen sürede giderilmemesi halinde; uyumlu yazılım yetkisi **belirli süre askıya alınabilir** veya uyumlu yazılım izni **iptal edilebilir**.

G. Muhafaza ve İbraz Ödevi

e-Defter uygulamasına dâhil olanlar, e-Defter saklama hizmeti veren özel entegratörler ve uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının, bilgi işlem sistemini oluşturan yazılım, donanım, dosya, dokümantasyon ve benzeri unsurları, hiçbir şekilde kısmen veya tamamen denetim elemanlarının veya Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca görevlendirilecek personelin erişimini ve denetlemesini engelleyecek bir sözleşme veya lisansa konu edemez. e-Defter tutanlar, e-Defterlerin oluşturulması sırasında kullandıkları bilgi işlem sisteminin sağlıklı biçimde çalışabilmesi ile ilgili yeterli teknik ve güvenlik önlemlerini almakla yükümlüdür.

e-Defter tutanlar, e-Defterlerini oluşturdukları ve muhafaza ettikleri bilgi işlem sistemlerinin **haczedilmesi** veya **bu sistemlere yetkili mercilerce el konulması halinde**, durumu en geç üç iş günü içerisinde Başkanlığa bildirmek ve kayıtlarını nasıl tamamlayacağına ilişkin ayrıntılı bir plan sunmak zorundadır.

e-Defter tutanlar ve e-Defter saklama hizmeti veren özel entegratörler, kanunlarla yetkili kılınan kurum ve kişilerin talebi üzerine e-Defterlere ait bilgilerin oluşturulması veya muhafazası sırasında kullanılan donanımların bulunduğu adres veya adreslerde inceleme ve tespit yapılabilmesi için gerekli olacak her türlü teknik ve fiziki imkânı (uygun donanım ve yazılımlar, terminallere ulaşım izinleri ve uzman personel gibi) sunmak zorundadır.

FİNANSAL SEKTÖRE OLAN BORÇLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI UYGULAMASI

Yusuf Özer
Yeminli Mali Müşavir
Bağımsız Denetçi
Bilim Uzmanı
yusuf@ozerymm.com

Yazarın Tüm Makaleleri

Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırması Uygulaması

Banka ve finansal kurumlara kredi borcu bulunan büyük ölçekli şirketler (Finansal Kuruluşlara 25 Milyon TL Üzeri Anapara Borcu Olan Firmalar) için "Finansal Yeniden Yapılandırma (FYY)" uygulamasına başlanmıştır.

Şartları sağlayan borçlu şirketlerin 09.10.2019 tarihli "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) kapsamında başvuru yapması ve aynı kapsamda anlaşma sağlaması gerekmektedir.

Banka ve finansal kurumlara kredi borcu bulunan büyük ölçekli şirketler (Finansal Kuruluşlara 25 Milyon TL Üzeri Anapara Borcu Olan Firmalar) için "Finansal Yeniden Yapılandırma (FYY)" uygulamasına başlanmıştır.

Şartları sağlayan borçlu şirketlerin 09.10.2019 tarihli "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) kapsamında başvuru yapması ve aynı kapsamda anlaşma sağlaması gerekmektedir.

Küçük ölçekli şirketler (Finansal Kuruluşlara 25 Milyon TL Altı Anapara Borcu Olan Firmalar) için de uygulamaya başlanması için onay beklenmektedir.

Uygulamayla borçlarını ödemeye niyetli olan, ancak gelir-gider dengesi bozulduğu için edimlerini yerine getiremeyen müşterilerin geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine imkân verilmektedir.

Yeniden yapılandırma uygulaması, 7168 sayılı Kanun (torba Kanun) ile 5411 sayılı Bankacılık Kanuna eklenen Geçici 32'nci maddesi kapsamında yürütülecektir. Bu düzenleme kapsamında bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile kredi ilişkisinde bulunan borçluların bu kuruluşlar nezdindeki kredi borçlarına ilişkin olarak, çerçeve anlaşma ve sözleşmeleri kapsamında alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine, üretim, yatırım, istihdam faaliyetlerini sürdürmelerine imkân sağlanmaktadır.

Banka ve finansal kurumlara 25 milyon TL ve üzerinde kredi borcu bulunan büyük ölçekli şirketler FYY uygulamasından yararlanabilecektir. 25 milyon TL'nin altında kredi borcu bulunan küçük ölçekli şirketler ise onayın alınmasını takiben FYY uygulamasından yararlanabilecektir. Haklarında iflas kararı bulunan borçlular FYY'den yararlanamayacaktır.

Yapılandırma kapsamına alınabilecek borçlular; en yüksek alacaklı üç alacaklı kuruluştan birine, Çerçeve Anlaşması ekinde belirtilen formata uygun bir Başvuru ve Taahhüt Mektubu'na sürecin gerektirdiği diğer belge ve bilgileri de ekleyerek başvuruda bulunurlar. Söz konusu ek bilgi ve belgeler dahilinde borçlu tarafından;

- Borçların nasıl ve hangi kaynaklarla yapılandırılacağı,
- Yapılandırma dışında şirket tarafından, borç ödeme ve faaliyetinin devamına yönelik alınacak tedbirlerin,
- Yapılandırma kapsamında kısa, orta ve uzun vadeli faaliyet planlarının,

Belirlenmesi gerekmektedir.

Başvuru formu ve eklerine ilişkin olarak formda yer alabilecek eksiklikler bakımından mevcut başvurunun geçerli başvuru olarak kabul edilip edilmeyeceğine Alacaklı Kuruluşlar toplantısında karar verilir.

Şehit Fethibey Caddesi Erboy 1 İş Hanı No: 41 Kat: 3 D: 301 Konak - İZMİR
Tel: 0532 241 46 83 Ofis Tel: 0232 484 47 84 Faks: 0232 484 47 84
yusuf@ozerymm.com